

EKOMISJA

01

KLASA 4-8

**DAJEMY DRUGIE
ŻYCIE JEDZENIU,**

**CZYLI NA TALERZ
ZAMIAST DO ŚMIETNIKA!**

WSTĘP

Oddajemy w Państwa ręce scenariusze lekcji poświęcone tematowi niemarnowania żywności w skali lokalnej. Są one przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych, zostały podzielone na **dwa poziomy**: klasy **4–6** oraz **7–8**. Można je realizować na przykład na zajęciach z wychowawcą, języku polskim, technice, jak również jako projekt interdyscyplinarny we współpracy z nauczycielami informatyki, biologii, przyrody, wiedzy o społeczeństwie i wychowania fizycznego. Scenariusze realizują następujące treści zawarte w preambule podstawy programowej:

- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka, kształtuje postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwija zainteresowanie ekologią.

Realizacja proponowanych działań zakłada angażowanie uczniów w proces edukacyjny. To nauczyciel decyduje, czy wykorzystuje cały scenariusz czy wybrane moduły. Ważne jest, by dostosował to do potrzeb i możliwości swoich uczennic i uczniów oraz możliwości, na przykład, cyfrowych. Istotne jest wykorzystanie w pracy materiałów recyklingowych oraz narzędzi cyfrowych, pomocnych w pielęgnowaniu kultury zero waste. Podczas realizacji scenariuszy zachęcamy do korzystania z papieru z recyklingu lub wykorzystywania kartek jednostronnie zadrukowanych.

Praktyczne odpowiedzi – tutorial:

- Jak zbierać informację zwrotną z wykorzystaniem aplikacji **AnswerGarden**: <https://bit.ly/2Tb82Mg>
- Jak zbierać informację zwrotną z wykorzystaniem aplikacji **Mentimeter**: <https://bit.ly/3i0KYbt>
- Jak przygotować minireportaż z wykorzystaniem aplikacji **Animoto**: <https://bit.ly/36tygMS>

- Jak tworzyć tablicę interaktywną **Wakelet** (do zbierania materiałów, gromadzenia portfolio, zbioru przepisów i filmów): <https://bit.ly/36wSF3K>
- Jak tworzyć tablicę interaktywną **Padlet** (do zbierania materiałów, gromadzenia portfolio, zbioru przepisów i filmów): <https://bit.ly/3hyple0>
- Jak wykorzystać aplikację **FimoraGo** do montażu filmików: <https://bit.ly/2U1Hlde>

Praktyczne odpowiedzi – metody pracy

Jak przeprowadzić burzę mózgów?

Ta metoda grupowego poszukiwania rozwiązań problemu wymaga klarownego postawienia pytania lub sformułowania zagadnienia. W zaproponowanych scenariuszach można wykorzystać do przeprowadzenia burzy mózgów aplikacje **AnswerGarden** lub **Mentimeter** (wskazówki znajdują się we wstępie do materiałów) lub karteczki typu post-it, na których uczniowie zapisują własne pomysły. Każdy pomysł jest dobry. Nie komentujemy, nie oceniamy żadnej propozycji. Pilnujemy wyznaczonego czasu.

Jak przygotować ulotkę?

1. Pamiętaj o nagłówku, czyli podaniu myśli przewodniej ulotki, np. Zero waste w domu – dobre nawyki.
2. Nie rozpisuj się, ulotka to krótka forma – przekaz najważniejsze informacje.
3. Zadbaj o ciekawą formę, interesującą graficznie i uporządkowaną.

Jak przeprowadzić wywiad?

Moderator dyskusji, uczeń lub nauczyciel, wita wszystkich, przedstawia siebie oraz gościa, a następnie prezentuje temat rozmowy

oraz zasady spotkania (m.in. czas trwania). Następnie rozpoczyna się runda pytań, którą może zainicjować moderator: zadaje pierwsze pytanie lub prosi koleżanki i kolegów o to, by zadali swoje pytania.

Ważne, by: zadawać pytania otwarte, które rozpoczynają się m.in. od: Co? Jak? Jakie? Kiedy? Który?

- stawiać proste pytania,
- pytać o jedną rzecz naraz,
- nie sugerować odpowiedzi.

Jak przygotować reklamę?

1. Zastanówcie się, kto jest odbiorcą reklamy i co ma dzięki niej zrozumieć.
2. Pomyślcie, jakie wartości są ważne dla odbiorców, co może ich przekonać do zmiany zwyczajów.
3. Stwórzcie krótkie hasło reklamowe i sformułujcie najważniejsze informacje oraz argumenty do przekazania odbiorcom.
4. Przygotujcie scenariusz reklamy – scenki – filmiku z wykorzystaniem smartfona lub nagrania dźwiękowego.
5. Nagracie filmik (zmontujcie go na przykład w aplikacji **FimoraGo** lub innej już Wam znanej) albo audio (skorzystajcie z dyktafonu w smartfonie).

01

Dajemy drugie życie jedzeniu, czyli na talerz zamiast do śmietnika!

KLASA 4–6

Proponowany czas realizacji:

3 godziny lekcyjne

z nauczycielem oraz praca własna uczniów – minimum 3 dni.

Cele lekcji:

- Uczniowie wiedzą, co to jest styl życia zero waste.
- Uczniowie potrafią dokonać analizy informacji – przyglądają się zwyczajom własnej rodziny dotyczącym „losów” resztek jedzenia, zbierają przepisy kulinarne pozwalające wykorzystać te resztki.
- Uczniowie są aktywni, biorą odpowiedzialność za siebie i swoje działania, zmieniają nawyki swoje i swojej rodziny.

Proponowane narzędzia:

- Answer Garden,
- Forms lub Formularze Google.

PRZEBIEG PRACY

LEKCJA 1.

DAJEMY DRUGIE ŻYCIE JEDZENIU,
CZYLI NA TALERZ ZAMIAST
DO ŚMIETNIKA!

WPROWADZENIE DO TEMATU PROJEKTU.

Przebieg lekcji:

ZADANIE 1.

Prezentowanie ramowego planu realizacji projektu poświęconego niemarnowaniu żywności.

5 minut.

ZADANIE 2.

Burza mózgów:

z czym kojarzy Wam się pojęcie zero waste?

20 minut.

Uczniowie najpierw zapisują na tablicy skojarzenia (można też wykorzystać narzędzie Answer Garden www.answergarden.ch do zebrania propozycji uczniów z wykorzystaniem smartfonów i wyświetlić je na tablicy), a następnie wspólnie z nauczycielem konkretyzują pojęcie w kontekście żywności.

Omówienie tematu lekcji ułatwi przeczytanie rozdziału 5 w „Przewodniku dla nauczyciela”.

ZADANIE 3.

Wprowadzenie uczniów do kolejnego etapu pracy:

badania zwyczajów rodziny dotyczących „losów” resztek jedzenia, wypełnienia anonimowej ankiety oraz zdobycia przepisów kulinarnych na wykorzystanie resztek jedzenia.

15 minut.

- 1. Wyjaśnienie zasad** – indywidualne przeprowadzenie badania-wywiadu z rodzicami lub opiekunami; czas wykonania: 3 dni, forma: karta pracy.
- 2. Rozdanie kart pracy** – omówienie arkusza.
- 3. Przedstawienie zasad wypełniania anonimowej ankiety** z wynikami badania – 3 dni, z wykorzystaniem narzędzia znanego nauczycielowi i uczniom, np. Forms lub Formularze Google.

Nauczycielka lub nauczyciel przygotowuje anonimową ankietę zawierającą pytania z karty pracy, która zostanie wykorzystana na kolejnych zajęciach dotyczących scenariusza.

- 4. Zapoznanie uczniów z kolejnym zadaniem dotyczącym przeprowadzonego badania:** Na podstawie odpowiedzi na ostatnie pytanie (**Jakie produkty w Waszym domu najczęściej się psują i są wyrzucane?**) zbierz minimum 2 pomysły od dorosłych osób (rodziców, dziadków, opiekunów, cioć, wujków, sąsiadów, nauczycieli) na **przepisy kulinarne** z wykorzystaniem wskazanego przez Twoją rodzinę produktu.
- 5. Sesja pytań uczniowskich.**

ZADANIE 4.

Podsumowanie lekcji.

LEKCJA 2.

DAJEMY DRUGIE ŻYCIE JEDZENIU, CZYLI NA TALERZ ZAMIAST DO ŚMIETNIKA!

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA.

Przebieg lekcji:

ZADANIE 1.

Przedstawienie celu zajęć:

zaprezentowanie wyników ankiety, omówienie każdego pytania po kolei, refleksja nad dobrymi nawykami.

15 minut.

ZADANIE 2.

Przygotowanie ulotek

ukazujących dobre nawyki – do powieszenia w domu na lodówce lub w innym widocznym miejscu, a także w szkole.

25 minut.

ZADANIE 3.

Podsumowanie:

zaprezentowanie ulotek, podanie zadania domowego – przyniesienie zebranych przepisów na ponowne wykorzystanie najczęściej wyrzucanych resztek jedzenia.

5 minut.

LEKCJA 3.

DAJEMY DRUGIE ŻYCIE JEDZENIU, CZYLI NA TALERZ ZAMIAST DO ŚMIETNIKA!

PRZYGOTOWUJEMY KLASOWĄ KSIĄŻKĘ KUCHARSKĄ.

Przebieg lekcji:

ZADANIE 1.

Przedstawienie celu zajęć:

przygotowanie książki kucharskiej z przepisami na ponowne wykorzystanie najczęściej wyrzucanych resztek jedzenia.

5 minut.

ZADANIE 2.

Praca w parach:

uczniowie z czterech przyniesionych przepisów (każdy uczeń miał przynieść dwa przepisy) wybierają dwa i przygotowują go w wybranej przez siebie formie graficznej (komiks, instrukcja, kolaż). Następnie fotografują lub skanują te przepisy i zamieszczają je na tablicy interaktywnej utworzonej wcześniej przez nauczyciela ([Padlet](#), [Wakelet](#), [Trello](#), [OneNote](#)).

25 minut.

Zdjęcia prac można zamieścić na tablicy po lekcjach.

Ważne, by nauczyciel przygotował wcześniej tablicę wspólną dla całej klasy.

ZADANIE 3.

Prezentacja wyników pracy na forum klasy oraz podsumowanie.

15 minut.

Tablicę interaktywną z książką kucharską stworzoną przez uczniów warto udostępnić na stronie szkoły oraz za pośrednictwem e-dziennika innym rodzicom.

Dajemy drugie życie jedzeniu, czyli na talerz zamiast do śmietnika!

KLASA 7–8

Proponowany czas realizacji:

3 godziny lekcyjne

z nauczycielem oraz praca własna uczniów – minimum 3 dni.

Cele lekcji:

- Uczniowie wiedzą, co to jest styl życia zero waste.
- Uczniowie potrafią dokonać analizy informacji – przyglądają się zwyczajom własnej rodziny dotyczącym „losów” resztek jedzenia, zbierają przepisy kulinarne na ponowne wykorzystanie resztek jedzenia.
- Uczniowie są aktywni, biorą odpowiedzialność za siebie i swoje działania, zmieniają nawyki swoje i swojej rodziny.

Proponowane narzędzia:

- Answer Garden,
- Forms lub Formularze Google,
- Canva,
- Snapseed,
- Animoto,
- Magisto.

PRZEBIEG PRACY

LEKCJA 1.

DAJEMY DRUGIE ŻYCIE JEDZENIU,
CZYLI NA TALERZ ZAMIAST
DO ŚMIETNIKA!

WPROWADZENIE DO TEMATU PROJEKTU.

Przebieg lekcji:

ZADANIE 1.

Prezentowanie ramowego planu realizacji projektu poświęconego niemarnowaniu żywności.

5 minut.

ZADANIE 2.

Burza mózgów:

z czym kojarzy Wam się pojęcie zero waste?

20 minut.

Uczniowie wykorzystują narzędzie Answer Garden www.answergarden.ch do zebrania propozycji przy użyciu smartfonów. Wyniki są wyświetlone na tablicy. Następnie uczniowie wspólnie z nauczycielem konkretyzują pojęcie w odniesieniu do żywności. Zastanawiają się również nad tym, czy i dlaczego upowszechnianie zasady 5R (Refuse, Reduce, Reuse, Recycle, Rot) jest dzisiaj ważne?

Omówienie tematu lekcji ułatwi przeczytanie rozdziału 5 w „Przewodniku dla nauczyciela”.

ZADANIE 3.

Wprowadzenie uczniów do kolejnego etapu pracy:

badania zwyczajów rodziny dotyczących „losów” resztek jedzenia, wypełnienia anonimowej ankiety oraz zdobycia przepisów kulinarnych na wykorzystanie resztek jedzenia.

15 minut.

- 1. Wyjaśnienie zasad** – indywidualne przeprowadzenie badania-wywiadu z rodzicami lub opiekunami; czas wykonania: minimum 3 dni, forma: **karta pracy**.
- 2. Rozdanie kart pracy** – omówienie arkusza.
- 3. Przedstawienie zasad wypełniania anonimowej ankiety** z wynikami badania: minimum 3 dni z wykorzystaniem narzędzia znanego nauczycielowi i uczniom, np. **Forms** lub **Formularze Google**.
- 4.** Zapoznanie uczniów z kolejnym zadaniem dotyczącym przeprowadzonego badania – na podstawie odpowiedzi na ostatnie pytanie (**Jakie produkty w Waszym domu najczęściej się psują i są wyrzucane?**) zbierz minimum 2 pomysły od dorosłych osób (rodziców, dziadków, opiekunów, cioć, wujków, sąsiadów, nauczycieli) na **przepisy kulinarne** z wykorzystaniem wskazanego przez Twoją rodzinę produktu.

Nauczyciel przygotowuje **anonimową ankietę** zawierającą pytania z karty pracy, która zostanie wykorzystana na kolejnych zajęciach dotyczących scenariusza.

- 5.** Sesja pytań uczniowskich.

ZADANIE 4.

Podsumowanie lekcji.

LEKCJA 2.

DAJEMY DRUGIE ŻYCIE JEDZENIU, CZYLI NA TALERZ ZAMIAST DO ŚMIETNIKA!

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA.

Przebieg lekcji:

ZADANIE 1.

Prezentowanie celu zajęć oraz zaprezentowanie wyników ankiety – omówienie każdego pytania po kolei, refleksja nad dobrymi nawykami.

15 minut.

ZADANIE 2.

Praca w parach:

przygotowanie cyfrowych ulotek ukazujących dobre nawyki do upowszechnienia w szkole i w domu. Podczas pracy warto wykorzystać program [Canva](#) lub aplikację [Snapseed](#) (oba narzędzia w wersji darmowej są dostępne na smartfonach).

20 minut.

ZADANIE 3.

Podsumowanie:

zaprezentowanie i omówienie ulotek, podanie zadania domowego – przyniesienia zebranych przepisów na ponowne wykorzystanie najczęściej wyrzucanych resztek jedzenia.

10 minut.

LEKCJA 3.

DAJEMY DRUGIE ŻYCIE JEDZENIU, CZYLI NA TALERZ ZAMIAST DO ŚMIETNIKA!

PRZYGOTOWUJEMY KLASOWĄ KSIĄŻKĘ KUCHARSKĄ.

Przebieg lekcji:

ZADANIE 1.

Prezentowanie celu zajęć: przygotowanie cyfrowej książki kucharskiej z przepisami na ponowne wykorzystanie najczęściej wyrzucanych resztek jedzenia.

5 minut.

ZADANIE 2.

Praca w parach:

uczniowie z czterech przyniesionych przepisów (każdy uczeń miał przynieść dwa przepisy) wybierają dwa i zamieszczają je na tablicy interaktywnej ([Wakelet](#), [Padlet](#), [Trello](#), [OneNote](#)). Tablicę interaktywną należy przygotować przed lekcją i udostępnić ją uczniom. Wystarczy przygotować jedną tablicę na klasę.

20 minut.

ZADANIE 3.

Prezentacja wyników pracy na forum klasy oraz podsumowanie.

Tablicę interaktywną z książką kucharską stworzoną przez uczniów warto udostępnić na stronie szkoły oraz za pośrednictwem e-dziennika innym rodzicom.

15 minut.

Opcjonalnie:

ZADANIE 4.

Uczniowie przygotowują w domu wybrane potrawy według własnych przepisów z bliskimi lub przyjaciółmi. Dokumentują to, tworząc fotoreportaż z wykorzystaniem aplikacji *Animoto* lub *Magisto*.

ZADANIE 5.

Uczniowie przygotowują jednodominutowe filmiki reklamowe promujące przepisy zero waste (dawanie drugiego życia jedzeniu) z wykorzystaniem smartfona.

Banki Żywności

PARTNER PROJEKTU

